

Hivjunk harcba minden dolgozót a béke megvédésére

»Nagy reménység született. Ma már minden ember látja, hogy lehetséges a megegyezés« — e szavakkal kezdi felhívását a Béke Világtanács, amely 1953. június 15-től 20-ig Budapesten ülésezett. »A béke itt van kapuink előtt. Rajtunk áll, hogy elérjük« — folytatódik a felhívás s a nyilatkozat a tárgyalások érdekében folytatandó világméretű kampány megindítására szólítja fel a népeket: »kettőzzék meg erőfeszítéseiket, hogy megkönnyítsék a tárgyalásokat a nemzetközi megegyezések érdekében.«

A nemzetközi békemozgalom vezetőinek drámai egyszerűségű mondatai hatalmas küzdelmet jelentenek, amely eddig sem volt hiábavaló. A békeharc nagy eredménye, hogy napjainkban a béke erői immár a háború erői fölé kerekednek, a tárgyalások szelleme és akarata mindinkább erőt vesz a háborús politikán. *Ilya Erenburg* a békemozgalom fejlődését így foglalja össze Vroclavtól Budapestig: »Nagy utat tettünk meg, nagy dolgokat vittünk véghez.«

A Béke Világtanács most céljául tűzte ki, hogy megszervezi a szabad véleménycserét és összehangolja a népek közti béke oldalán álló minden becsületes ember cselekvését. Elhatározta, hogy egyetemes jellegű akcióba kezd a tárgyalás érdekében. E kampány során a népek ki fogják fejezni különböző és szervezett formák között azt a követelésüket, hogy az államok közti minden viszályt és nézeteltérést békés úton rendezzenek. A dolgozó nép ez állhatatos akciója kikényszeríti majd végül a tárgyalást, a megegyezést és a békét.

A Béke Világtanács ülészakának *jelentősége elsősorban abban van, hogy megmutatta, hogyan válik a vitás nemzetközi kérdéseknek tárgyalások útján történő megoldásáért küzdő mozgalom legyőzhetetlen erővé*, ha az egész világon átjárja a legkülönbözőbb emberek agyát és szívét. »Különböző rendszerek közti szükséges békés együttélés ezáltal lehetséges lesz s a népek közti kapcsolatok mindenki számára gyümölcsözőkké válnak.«

Több mint nyolcszázmillió ember képviselőiben tettek a békeküldöttek itt Budapesten hitet újból a béke ügye mellett. A legmélyebb és legbensőbb élmény és tudatosság jegyében folyt ez a találkozó, melynek meggyőző ereje, szellemi kisértés, mindannyiunkat átjár annak igazságával, hogy a kongresszus résztvevőinek akarata: a béke legmélyebb, legéletbevágóbb érdekünket és vágyainkat fejezi ki.

Minden egyes békeszerető ember elszánt meggyőződésének bizonyága itt nálunk a békefrontban az illető becsülettel végzett munkája a termelés bármelyik területén. A békefrontban való őszinte részvételt a magyar földön is minden egyes esetben a jól végzett munka eredménye, több szén, több acél, több új lakás, több méter szövet, több bevetett és megmunkált föld, több és jobb tanítás és írás, értéke-

sebb könyv hitelesíti. Ezzel az elszánással és hittel néztek a magyar milliók, fordultak lélekben a Budapesten ülésező Béke Világtanács felé, amely néhány napra, mindannyiunk vágyának és akaratának szimbólumává vált és mely a világtörténelem legnagyobb mozgalmának, célkitűzéseiben és a képviselt milliók számában leghatalmasabb megmozdulásának színhelye volt.

A nemzetközi békemozgalomnak alapelve az, hogy a különböző társadalmi és gazdasági rendszerek békésen élhetnek egymás mellett és hogy a vitás kérdéseket tárgyalások útján kell rendezni. A nemzetközi békemozgalom azt követeli, hogy haladéktalanul írják alá a koreai fegyverszünetet. Az egész békeszerető emberiség sürgeti, hogy »*be kell szüntetni a többi folyamatban lévő háborút és a népek függetlensége elleni agresszív cselekményeket.*« Az emberiség túlnyomó többsége követelését fejezte ki a béketanács, amikor síkra szállt a német nép egységéért és nemzeti szuverenitásának elismeréséért és tiltakozott a militarizmus és revansszellem újjáélesztése ellen. A békeszerető emberek egyet értenek azzal, hogy Japán teljes nemzeti szuverenitása birtokába jusson, hiszen az ennek tiszteletbentartásáért és az idegen beavatkozás ellen harcoló népek egyben a békéért, az egész emberiség békés együttéléséért harcolnak. Mindezek megfelelnek, a háborús uszítók és cinkosaik kivételével, az emberiség túlnyomó többsége akaratának.

Kétségtelen, hogy a háborúra mindenütt azok az erők spekulálnak, amelyek nem érzik békés jövőjüket, nem hisznek többé abban. Itt, magyar földön is csak azok epedik, volt nagybirtokosok, gyárosok, bankárok, egyszerűen azok, akik összeomlott világuk visszatérését remélik a háborútól. S künn a világban a háború ügynökei, az atombomba és a hidrogénbomba politikusai és apostolai, akiknek üzlet a háború, akik az első világháború tízmillió, a második ötvenmillió halottja véréből szüretelték milliárd dollárjaikat, akik előre ki tudják számítani, mit jövedelmezhet nekik egy-egy háborús halott megüvegesedett tekintetével, kiloccsant agyvelejével, átlótt szívével.

Vannak, akik a harmadik világháborút utolsó menedéküknek hiszik, holott az kétségtelenül a monopolkapitalizmus halálát hozná. A világtörténelem dörögve csapná be a koporsó födelét, melyben majd elföldelik. Mi azonban e rettenetes ár nélkül, a háború nélkül is elérjük célunkat. Meggyőződésünk, hogy a szocialista gazdasági rendszer a kapitalizmussal folytatott békés versenyben évről évre szemléltetőbben megmutatja felsőbbiségét.

A kizsákmányolástól mentes társadalom nem szorul háborús kalandra, a szociális egyenlőség nem hív elő gazdasági kríziseket, amelyeknek levezetését kifelé háborúban kellene keresni. A dolgozók világa, a Szovjetunió, minden haladó ember tiszteletének és reményének tárgya, ezt és a háborút termő folyamatot nem ismeri s vele együtt állanak a törhetetlen békefrontban a testvéri népi demokráciák, de nemcsak ők, hanem a kapitalista államokban is mindazok, akik nem akarják, hogy hazájuk imperialista és militarista üzelmek tűzféskévé és áldozatává válják. Ez a béketábor az, amelyről *Jean Laffitte*, a Béke Világtanács főtitkára oly megnagadóan mondotta: »*Az a kohó vagyunk, ahol egymásba olvad az emberek jóakarata. Olyan hely, ahol büszkék lehetünk emberi múltunkra. Olyan hely, ahol az emberiség egysége egészet alkot.*«

Ez a nagyszerű küzdelem a világ értelmisége legjobbainak küzdelme is. Ez a haladó értelmiség, mely egy nemzedék alatt két világháborút ért meg a monopolkapitalizmus válságai folytán, ma iszonyattal látja, hogyan nőhet, tornyosulhat elébe a monopolkapitalizmusból újra kinövő új fasizmus. Megrendülve látja ezt, de egy szersmind tudja és szívére veszi, hogy egyetlen gát, védelem, elhárító erő ezzel szemben a Szovjetunió vezetése alatt álló békefront és a dolgozó emberek békeakarata világszerte. Hiszen a háborút nem a népek akarják és csinálják, hanem a háborús uszítók, hadianyaggyárosok, kizsákmányoló tőkészek és hitvány bérenceik.

Egy nemzedék alatt két világháborút értünk meg — egy is sok lett volna — e nincs senki közülünk, aki ez években ne hallotta volna meg szívében a rémület vészharangjának kongását. Pedig a háború nem véletlenül bekövetkezett szerencsétlenség. A háborút a kapitalizmus hordozza magában, de a haladó erők, a világ minden haladó erejének teljes és kemény összefogása megakadályozhatja, és csak ez akadályozhatja meg, hogy az átélt rémségek, a mindnyájunk által átélt rémségek meg ne ismétlődjenek. A Béke Világtanács budapesti ülészakának éppen ezért volt óriási jelentősége a jelenlegi nemzetközi helyzetben, amikor bizonyos imperialista körök, a háborús politika hívei a koreai fegyverszünet megkötését akarták lehetlenné tenni, vagy legalább is megnehezíteni, amennyire csak lehetséges és azok a körök, amelyek üzleti érdekeltséget vállaltak a nyugatnémet hadiiparban, igyekeztek zavart kelteni a német kérdés körül és növelni a feszültséget.

Véget lehet vetni a koreai háborúnak és véget lehet vetni a hideg háborúnak is — így hangzik a békemozgalom harcos jelszava. Erre összpontosítja most a nemzetközi békemozgalom minden erejét, mert a Béke Világtanács által kidolgozott javaslatok és módszerek csak akkor válnak igazán hatékonyvá, ha a nemzetközi béketábor száz és százmilliós tömege még nagyobb erővel indul küzdelemre a békéért.

Mit jelent ez számunkra, a dolgozó magyar nép könyvtárosai számára a gyakorlatban? A békeharc ügyének tudatosítása a tömegekben a könyvtárosok elsőrendű feladata. Jó könyvtári munkát csak minél mélyebb és alaposabb propagandamunka elvégzésével lehet elérni.

A békeharc egyik legjelentősebb fegyvere a termelőmunkában elért eredmények mellett, amelyről már beszéltünk, a könyv. *A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár* a Béke Világtanács ülése alkalmából kitűnő szöveggyűjteményt állított össze a könyvtárosok agitációs munkájához. A felolvasásokat, vagy előadásokat tartó, kiállításokat rendező, vagy az olvasókkal beszélgetéseket folytató könyvtáros minden fontosabb kérdésre talál szemelvényt a békeharccal kapcsolatban.

E részletek alkalmasak arra, hogy munkásszállásokon, vasúti várótermekben, lakógyűléseken, ipariskolai otthonokban és sok más helyen az előadó művészet erejével elhangozzanak. Kiállítások rendezésénél kiválogathatók az egyes szemelvények mondásai és a könyvtáros azokkal díszítheti tárlóit, könyvasztalait, vagy tábláit. Jelmondatok is kiemelhetők e pompás anyagból és azok elhelyezhetők a könyvtár termeiben. A könyvtárosok bizonyosan fölhevítik a gyűjteményre a körzetükben dolgozó népnevelők figyelmét és az anyag ismerete alapján a könyvtárhelyiségben megragadó «békesarkot» készítene. A gyűjtemény elsősorban irodalmi szemelvényeket tartalmaz, de külön figyelemmel voltak a budapesti ülésen résztvevő békeharcosok műveire. A jó könyvtáros szívén viseli a békeharc irodalmának ismeretét és azt élményszerűen megismerve ajánlani tudja olvasóinak, megmutatva azok helyét a béke frontján s fölszítva lelkesedésüket a békéért vívott nagy küzdelemben.

A békemozgalom legkiválóbb emberei megvizsgálták a békeharc helyzetét, számot vetettek a békéért folytatott küzdelem állásával, és kifejezésre juttatták az egész emberiségnek azt az akaratát, hogy létrejöjjön a tartós béke az egész világon. A magyar nép büszke arra, hogy itt, megújhódott fővárosában láthatta vendégül őket s magáévá téve a Béke Világtanács határozatait, megindul a küzdelemben azok megvalósításáért. Ezt teszi a magyar nép minden hű fia, s közöttük, könyvvel a kezükben s annak szolgálatában, a magyar könyvtárosok.

KATONA JENŐ